

Landskapsstyrelsen

26.5.2014

Landskapsdirektör Juho Savo:

§ 3 Aktuella frågor

En timmes tåget - raka spåret!

Egentliga Finlands förbund tillsammans med Nylands förbund samt Esbo, Lojo, Salo och Åbo stad samt Vichtis kommun förde fram en fortsatt planering av En timmes tåg omedelbart med TEN-T - finansiering. Med En Timmes Tåg - One Hour Train avses en kraftig utveckling av järnvägsförbindelsen Åbo-Helsingfors genom att förverkliga bl.a. en ny järnväg (ESA) på avsnittet Esbo-Lojo-Salo samt genom att bygga dubbla spår på banavsnittet Åbo-Salo.

EU har i TEN-T -beslutet om riktlinjerna prioriterat utvecklandet av trafikförbindelserna mellan Åbo och Helsingfors så att de hör till den viktigaste klassen. Lobbningen de senaste åren då TEN-T - riktlinjerna utarbetats har medfört resultat och de för oss viktiga förbindelserna ingår i de kartor som beslutats i Bryssel. Anteckningarna på kartorna innebär status och TEN-T -finansiering. EU serverar nu för Södra Finland på en "silverbricka". Finland beslutar om hurdana projekt landet lägger upp på brickan. Beslutet är politiskt och det fattas i slutet av året. En timmes tåg är en investering som till sin skala och sina verkningar passar in i denna serie.

Vår framställning är att man gör en fortsatt planering som för projektet med ett en timmes tåg vidare under denna TEN-T -ramperiod 2014-2020, för vilket Finland ska söka delfinansiering från EU. Under denna tid blir också investeringsbeslutet aktuellt. Trafikverket önskar att en omfattande korridorutredning om konsekvenserna av En timmes tåget ska göras ännu före projektplaneringen. Om så önskas kan även en sådan göras till en början, men därefter måste man komma framåt till en planering som för En timmes tåget vidare!

I tilläggsbudgeten ljusglimtar för landskapet

Finlands regering förelade på torsdagen riksdagen en proposition till den första tilläggsbudgeten för året. Propositionen innehåller ett anslag på 5 milj. euro för Forststyrelsens naturtjänster. En betydande del härav hänförs enligt budgetmanglingens beslut till Egentliga Finland: för att utveckla Tykö och i synnerhet ön Öro.

För förbättrandet av stamväg 52 vid Salo har det tidigare beviljats 1,8 milj. euro i sysselsättningsbaserat investeringsstöd och nu i tilläggsbudgeten allokeras för detta 6 milj. euro. Salo stad torde få en positivt beslut fattat om stadens finansieringsandel, 2,2 milj. euro, i början av juni, varefter investeringsfinansieringen är i sin ordning. I fråga om detta har det senaste intressebevakningsarbetet gett resultat. Byggandet kommer i gång ännu detta år.

I tilläggsbudgeten får Suomen Teollisuussijoitus Oy en tilläggskapitalisering på 50 milj. euro. Med anslaget höjs aktiekapitalet i investeringsprogrammet, varigenom staten placerar i finländska industriella bolag som bedöms som lönsamma. Detta förstärker statens förutsättningar i kapitalplaceringsverksamheten, vilket förhoppningsvis den närmaste tiden inriktas för de strukturella arrangemangen och delägandet hos Åbovarvet.

Tilläggsbudgeten innehåller för Raumo byggandet av en planskild anslutning i Luostarinkylä för riksväg 8, men innehåller inte den ändring av fullmakten som förts fram av Trafikverket gällande projektet för förbindelsen riksväg åtta Åbo-Björneborg. Det blir 20 milj. förmånligare att bygga fyra körfält Reso-Masku än uppskattat då riksdagen beslutade om fullmakten. Denna projekthelhet på 100 milj. euro tillkom då som en följd av det politiska beslutet. Då byggandet av fyra körfält Reso-Nousis avslutades vid Masku berodde det endast på att man bedömde att pengarna inte räcker. Sett ur effektivitetens aspekt är det mycket grundat att bygga ända till Nousis. Kommunikationsministeriet och finansministeriet har i sina beredningar utgått från att den andel på 20 milj. som sparats inte hänförs till riksåttan. Enligt den ursprungliga fullmakten ska anslaget i sin helhet allokeras till riksåttan genom att fortsätta byggandet av fyra körfält ända till Nousis samt allokera resten till andra objekt på trafikförbindelsen.

Temat aktualiserades kraftigt då kommunikationsministerns EU -valturné sträckte sig till Satakunta. Landskapens grundläggande syn på saken är helt den samma. Eftersom regeringen nu inte har föreslagit överföringen av den aktuella inbesparingen till RV 8 i vårens tilläggsbudget, blir man nödsakad att "strida" om saken på nytt när det nästa gång ska fattas beslut om nya objekt som ska inledas. Beslut om saken fattas antingen i budgeten 2015 eller i samband med nästa tilläggsbudget. Det fanns senast när man beslutade om finansieringen för riksåttan med 100 milj. euro en så stark politisk konsensus att jag inte tvivlar på att saken ska ordna sig. Det är sedan ett större problem att få de andra 100 milj. euro för 2:a etappen efter år 2016.

Central Baltic -programmet föregående period samlar programområdets sakkunniga till sitt avslutningsseminarium

De 122 internationella samarbetsprojekt som finansierats av Central Baltic INTERREG -programmet åren 2007-2013 har avslutats. Programmet som förvaltades av Egentliga Finlands förbund har fördelat 96 miljoner ERUF -euro till samarbetsprojekt mellan Finland (inkl. Åland), Sverige, Estland och Lettland. Programmets avslutningsseminarium ordnas i samband med Östersjödagarna i Åbo 2.6., då man har för avsikt att granska vad som åstadkommit med EU-miljonerna och hurdana verkningar programfinansieringen har på programområdet.

Paneldebatterna vid seminariet med sakkunniga, bestående av företrädare för staterna, regionerna samt regionutvecklingsorganisationerna som hänför sig till programmets teman, diskuterar om effektiviteten av programmet. Det väsentliga är att diskussionen inte förs om de enskilda projekten utan om hela programmet och i fråga om effektiviteten för EU:s Interreg-finansiering beträffande det centrala Östersjöområdet. Även om diskussionen förs utifrån den föregående programperiodens program, riktas blickarna även mot framtiden och det nya Central Baltic 2014-2020-programmet som håller på att inledas.

Över ett hundra deltagare från programområdet har anmält sig till tillfället. Seminariet ordnas måndagen 2.6. kl. 13.00 - 16.45 i Logomo. Man kan höra sig för om lediga platser hos sekretariatet för Central Baltic-programmet på adressen liisa.piipponen@centralbaltic.eu.

Vindkraftsbyggandet aktivt i Egentliga Finland

På de områden som anvisats i etapplandskapsplanen och som konstaterats vara bäst lämpade i landskapet har flera redan kommit i gång med ett aktivt utredningsarbete och med planläggningsprocesser. Ofta hänför sig vindkraftsbyggandet som mindre helheter till platser utanför anteckningarna i landskapsplanen, varvid anteckningarna i etapplandskapsplanen och i de redan fastställda landskapsplanerna, utredningarna som gjorts under dem och principerna för god planering har fått mindre uppmärksamhet.

Vid planeringen av vindkraft ska man beakta de begränsningar som den medför för bebyggelsen och för placeringen av andra verksamheter i närområdet samt konsekvenser som sträcker sig vida i landskaps- och kulturmiljön. Det är centralt att också fästa uppmärksamhet på att koncentrera vindkraftsbyggandet till det riksomfattande målet för markanvändningen; redan en eller några illa placerade vindkraftverk kan på grund av de samfälliga verkningarna förta förutsättningarna för genomförandet på en mer omfattande områdeshelhet som antecknats i etapplandskapsplanen. I planeringen av vindkraftsbyggandet och för att man ska uppnå ett godkännande av den borde särskild uppmärksamhet fästas på god planering och en långtgående utveckling av områdenas användning. I detta arbete stöder Egentliga Finlands förbund gärna kommunerna!

Etapplandskapsplanen för vindkraft i Egentliga Finland godkändes i landskapsfullmäktige förra sommaren och beslutet om fastställelse hos miljöministeriet motses under denna sommar. Statens mål för att utöka vindkraftproduktionen är 6 TWh fram till år 2020 och 9 TWh fram till år 2025. Målet för Egentliga Finlands klimat- och energistrategi är en andel vindkraftproduktion på 0,6 TWh fram till år 2020, det förefaller realistiskt att detta mål kan uppnås då man bedömer de projekt som är anhängiga i landskapet. Anteckningarna i etapplandskapsplanen gör det möjligt även att ställa nya mål från år 2020 framåt.

Prognos för arbetskraften på riksplanet - och av utbildningsbehovet (KESU) i skuggan av omfattande inbesparingar - regionernas egen verksamhet och aktivitet torde allt mer framhävas

Genom åtgärd av Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) samt utbildningsstyrelsen och undervisningsministeriet har man på våren 2014 inlett en beredningsprocess, som siktar till att förutsäga utbildningsplatserna för åren 2015-2020. Framställningen om utbildningsplatser färdigställs mot slutet av våren 2015. Landskapen deltar i detta skede bl.a. med att göra upp scenariebaserade sektormodeller och prognoser om yrkesstrukturen. Landskapen ska under våren och sommaren 2015 kunna bilda sig en uppfattning om det egentliga regionala behovet av utbildningsplatser och vid behov även om storområdenas syn exempelvis i fråga om högskolorna. Egentliga beslut om att höra regionerna år 2015 (utlåtanden m.m.) i detta skede av processen finns dock ännu inte. I Egentliga Finland är utbildningssektionen för landskapets samarbetsgrupp det centrala beredande organet för ärendehelheten. Undervisningsministeriet tillsätter före semestersäsongen en arbetsgrupp för att utarbeta en utvecklingsplan, även med representation av landskapen (Landskapsdirektör Jukka Ylikarjula/Mellersta Österbottens förbund, suppleant planeringschef Olli-Pekka Hatanpää Nylands förbund).